

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2024)0109

Ieteikums Padomei, Komisijai un EĀDD par stāvokli Sīrijā

Eiropas Parlamenta 2024. gada 28. februāra ieteikums Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos par stāvokli Sīrijā (2023/2052(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Sīrijas kā dalībvalsts pievienošanas Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijai 2013. gada 14. oktobrī,
- ņemot vērā Konvenciju par ķīmisko ieroču izstrādes, izgatavošanas, uzkrāšanas un pielietošanas aizliegumu un ķīmisko ieroču iznīcināšanu, ko Sīrija ratificēja 2013. gada 14. decembrī,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju 2170, kas pieņemta 2014. gada 15. augustā, un Rezolūciju 2254, kas pieņemta 2015. gada 18. decembrī,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju 2533, kas pieņemta 2020. gada 11. jūlijā, un Rezolūciju 2504, kas pieņemta 2020. gada 10. janvārī, kuras abas attiecas uz *Bab al-Salam* un *Bab al-Hawa* robežšķērsošanas punktiem un humānās palīdzības sniegšanu,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes Rezolūciju 2664, kas pieņemta 2022. gada 9. decembrī,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes 2023. gada 9. janvārī pieņemto Rezolūciju 2672,
- ņemot vērā ANO Ģenerālā asamblejas 2023. gada 29. jūnija Rezolūciju 77/301, ar ko Sīrijas Arābu Republikā izveido Neatkarīgu iestādi bezvēsts pazudušo personu jautājumos,
- ņemot vērā ANO Neatkarīgās starptautiskās izmeklēšanas komisijas Sīrijas Arābu Republikas jautājumā 2021. gada 21. janvāra ziņojumu Cilvēktiesību padomes 46. regulārajai sesijai,
- ņemot vērā ANO Neatkarīgās starptautiskās izmeklēšanas komisijas Sīrijas Arābu Republikas jautājumā 2023. gada 14. augusta ziņojumu Cilvēktiesību padomes 54. regulārajai sesijai,
- ņemot vērā Starptautiskās Tiesas (ST) 2023. gada 16. novembra rīkojumu par

pieprasījumu pēc norādēm par pagaidu pasākumiem, lai piemērotu Konvenciju pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgas, necilvēcīgas vai pazemojošas izturēšanās vai sodīšanas veidiem (*Kanāda un Nīderlande pret Sīrijas Arābu Republika*),

- ņemot vērā Parīzes Tiesas (*TJP*) 2023. gada 14. novembra rīkojumu, ar ko izdod starptautisku aresta orderi pret Sīrijas prezidentu *Bashar Al-Assad*, *Maher Al-Assad*, *Ghassan Abbas* un *Bassam Al-Hassan*,
  - ņemot vērā Padomes 2023. gada 25. maija Lēmumu (KĀDP) 2023/1035¹, ar ko ES sankcijas tiek pagarinātas līdz 2024. gada 1. jūnijam,
  - ņemot vērā Reglamenta 118. pantu,
  - ņemot vērā Ārlietu komitejas ziņojumu (A9-0041/2024),
- A. tā kā Ženēvas un Astanas procesi ir cietuši neveiksmi un nav spējuši izbeigt konfliktu un izveidot iekļaujošu pārejas pārvaldības struktūru, ņemot vērā Sīrijas režīma pastāvīgo atteikšanos nopietni risināt sarunas ar opozīciju par ticamu politisku risinājumu; tā kā Sīrijas režīms ir izmantojis selektīvu iesaisti starptautiskās sarunās kā aizkavēšanas taktiku, lai anulētu starptautisku sarunu rezultātus, tādējādi paildzinot Sīrijas tautas ciešanas;
- B. tā kā kopš 2011. gada bruņotu un teroristu grupējumu vardarbīgas rīcības dēļ, bet galvenokārt tādēļ, ka Sīrijas režīms ar savu sabiedroto palīdzību izvērsis sīvās represijas un demogrāfisko inženieriju pret saviem iedzīvotājiem, ir gājis bojā pusmiljons sīriešu un piespiedu kārtā ir pārvietoti 14 miljoni iedzīvotāju; tā kā šīs represijas ietver atkārtotu ķīmisko ieroču, kasešu munīcijas, degbumbu, tvertņveida bumbu, raķešu un konvencionālo gaisa uzbrukumu izmantošanu pret civiliedzīvotājiem; tā kā Sīrijas režīms ir veicis simtiem ķīmisko uzbrukumu, tostarp zarīna uzbrukumu Austrumgutā 2013. gada augustā, kuru rezultātā ir nogalināti tūkstošiem civiliedzīvotāju; tā kā valdošā režīma masveida patvaļīgas aizturēšanas sistēmā ir pazuduši vismaz 150 000 sīriešu, kuru vidū vismaz 112 713 personas ir pazudušas piespiedu kārtā, kā rezultātā personas bieži iet bojā aizturēšanas laikā vai prettiesiskā nogalināšanā; tā kā ģimenes joprojām nav informētas par savu tuvinieku likteni; tā kā šī patlaban ir lielākā pārvietotu personu krīze pasaulē; tā kā krīzes rezultātā aptuveni 15,3 miljoniem cilvēku Sīrijā ir vajadzīga humānā palīdzība un aizsardzība; tā kā aptuveni 8,8 miljonus cilvēkus 2023. gada februārī papildus skāra zemestrīces, saasinot esošās humanitārās problēmas Sīrijā un kaimiņvalstīs; tā kā saskaņā ar ANO ziņojumiem 90 % sīriešu dzīvo nabadzībā un bez pamatprecēm; tā kā, izskatot ANO Neatkarīgās starptautiskās izmeklēšanas komisijas Sīrijas Arābu Republikas jautājumā dažādos ziņojumus, kuros secināts, ka ir "pamats uzskatīt, ka [Sīrijas] valdība turpina īstenot spīdzināšanu un sliktu izturēšanos", ST rīkojumā Sīrijai ir pieprasīts īstenot visus iespējamus pasākumus, lai nepieļautu spīdzināšanu un citu vardarbību; tā kā "Reportieri bez robežām" preses brīvības indeksā Sīrija ierindojas 175. vietā no 180 valstīm; tā kā kopš 2011. gada ir nogalināti vismaz 300 žurnālisti — gan profesionāļi, gan neoficiālie žurnālisti; tā kā, neraugoties uz Sīrijas režīma brutālajām represijām pret savu tautu, sīrieši turpina organizēt mierpilnus un pret valdību vērstus protestus, it sevišķi drūzu vairākuma Sīrijas Souveidas provincē, kur tie sākās 2023. gada

---

¹ Padomes Lēmums (KĀDP) 2023/1035 (2023. gada 25. maijs), ar ko groza Lēmumu 2013/255/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā (OV L 139, 26.5.2023., 49. lpp.).

augustā un vairāku nedēļu laikā piesaistīja tūkstošiem protestētāju, it sevišķi sievietes, no visas provinces; tā kā demonstrācijās ir aicināts nodrošināt politiskās, pilsoniskās un cilvēktiesības visiem sīriešiem;

- C. tā kā autoritāriem ārvalstu aktoriem, tostarp Krievijai un Irānai un to pastarpinātajiem spēkiem — Vāgnera grupai un Libānas *Hezbollah* —, Irākas kaujiniekiem un Afganistānas algotņiem, kā arī vietējiem Sīrijas pastarpinātajiem spēkiem, kopš 2011. gada ir bijusi destruktīva loma šajā valstī; tā kā Sīrija ir Krievijas izmēģinājumu vieta, kurā tā izmēģina un demonstrē savas militārās spējas, taktiku, loģistikas aptvērumu, kā arī ārvalstu militārās intervences spēju glābt aplenktu sabiedroto režīmu; tā kā Sīrijas režīms nekontrolē visu valsts teritoriju un var palikt pie varas tikai ar šo ārvalstu dalībnieku brutalitāti un atbalstu; tā kā gan Krievija, gan Irāna joprojām ir nozīmīgi militārā aprīkojuma piegādātāji šim režīmam;
- D. tā kā notiek vairākas izmeklēšanas un ir izvirzītas apsūdzības par Sīrijā izdarītiem smagiem noziegumiem saskaņā ar universālās jurisdikcijas principu, sniedzot nelielu cerību cīņā par tiesiskumu un pārskatatbildību attiecībā uz spīdzināšanas gadījumiem, noziegumiem pret cilvēci vai kara noziegumiem Sīrijā; tā kā Francija ir izdevusi starptautisku aresta orderi pret Sīrijas diktatoru *Bashar Al-Assad*, viņa brāli *Maher Al-Assad*, kas ir Sīrijas elitārās militārās vienības *de facto* komandieris, un pret diviem bruņoto spēku ģenerāļiem, kuri apsūdzēti noziegumos pret cilvēci saistībā ar ķīmiskajiem uzbrukumiem 2013. gadā; tā kā, lai novērstu iespējamās sankcijas un militāro iejaukšanos, Krievija un Ķīna ir uzlikušas veto rezolūcijām par Sīriju, ko ANO Drošības padomē sponsorē Rietumvalstis un arābu valstis, tādējādi pasargājot Sīrijas režīmu no atbildības par kara noziegumiem;
- E. tā kā Sīrijā esošais režīms ir atbalstījis Krievijas iebrukumu Ukrainā un atzinis okupētos Luhanskas un Doņeckas apgabalus Ukrainas austrumos; tā kā 2024. gada 7. februārī Ukrainas militārās izlūkošanas aģentūra ziņoja, ka Krievija apmāca 1000 Sīrijas algotņus, lai atbalstītu Krievijas karu Ukrainā; tā kā Krievija apgalvo, ka tā kopš 2015. gada ir nosūtījusi vairāk nekā 63 000 Krievijas personu, arī speciālo operāciju spēkus, militāros konsultantus, gaisa spēku personālu un privātus militāros līgumslēdzējus, piemēram, Vāgnera grupu, lai atbalstītu un aizsargātu Assad režīmu pret sabrukumu; tā kā Krievija ir pastāvīgi izdarījusi kara noziegumus Sīrijā, ietverot medicīnisku iestāžu un civiliedzīvotāju teritoriju bombardēšanu un neselektīvu ieroču izmantošanu; tā kā Krievijas militāro ietekmi šajā valstī veido divas galvenās bāzes vietas: Hmeimim gaisa spēku bāze un jūras spēku bāze Tartus, kā arī vairāk nekā simts mazākas militārās bāzes visā valstī; tā kā Krievija ir lielākais ieroču piegādātājs Assad režīmam, pārdošanas apjomiem sasniedzot miljardiem eiro;
- F. tā kā *Hezbollah* ir atkārtoti un veiksmīgi mēģinājusi saņemt Irānas ieročus caur Sīrijas teritoriju; tā kā Izraēla ir veikusi atkārtotus gaisa uzlidojumus, lai nepieļautu šādu ieroču pārvešanu, arī Damaskas un Alepo lidostās 2023. gada oktobrī pēc 7. oktobra "Hamās" teroristiskajiem uzbrukumiem pret Izraēlas civiliedzīvotājiem; tā kā Izraēlas un "Hamās" konflikts, ko izraisīja "Hamās" teroristu uzbrukumi Izraēlai 2023. gada 7. oktobrī, radīja jaunu vardarbības ciklu reģionā; tā kā Sīrijai ir jāatturas no jebkādas militāras iesaistīšanās Gazas joslā notiekošajā karā; tā kā uzlidojumi Alepo un Damaskai, kurus, iespējams, veikusi Izraēla, ir noveduši pie ANO Humānās gaisa satiksmes misijas pagaidu apturēšanas; tā kā kopš "Hamās" brutālā uzbrukuma Izraēlai 2023. gada 7. oktobrī Irānas atbalstīti paramilitārie grupējumi Sīrijā ir pastiprināti raidījuši dronus un raķetes pret Izraēlas, ASV un starptautiskajiem spēkiem Sīrijas ziemeļaustrumos; tā kā

Irāna izmanto Sīrijas lidostas, lai pārvadātu ieročus no Irānas un Irākas uz Sīriju un *Hezbollah* Libānā, palīdzot arī Irānai piegādāt ieročus "Hamās"; tā kā režīms ir noslepkavojis tūkstošiem Sīrijas palestīniešu un bēgļu;

- G. tā kā Turcija, kas ir okupējusi teritorijas Sīrijas ziemeļos, regulāri iesaistās plaša mēroga militārās operācijās Sīrijas teritorijā gan tieši, gan ar pastarpināto spēku starpniecību, it sevišķi vērstoties pret kurdu kontrolētajiem apgabaliem Sīrijas ziemeļaustrumos, kā arī Afrīnas pilsētā un ap to ziemeļrietumos; tā kā Turcijas militāro spēku vienpusējās intervences Sīrijas ziemeļos ir starptautisko tiesību pārkāpums; tā kā 2023. gada oktobrī Turcijas parlaments ar balsojumu par 2 gadiem pagarināja pilnvaras, kas atļauj militārās operācijas Sīrijā; tā kā Turcijai būtu jāizbeidz nelikumīgā Sīrijas ziemeļu daļas okupācija un jāatsauc savi militārie un paramilitārie pastarpinātie spēki;
- H. tā kā Irākas un Sīrijas Islāma valsts (*ISIS*) pirms starptautiskās koalīcijas iejaukšanās pieļāva rupjus, sistemātiskus cilvēktiesību pārkāpumus un starptautisko tiesību pārkāpumus, tostarp noziegumus pret cilvēci un genocīdu, teritorijās, kas uz laiku bija tās kontrolē; tā kā 2014. gadā tika izveidota plaša starptautiska koalīcija *ISIS* sakaušanai, kurā bija 86 koalīcijas locekļi, kas apņēmas sasniegt mērķus nodrošināt militāro atbalstu partneriem, kavēt ārvalstu kaujinieku plūsmu, apturēt *ISIS* finansēšanu un līdzekļus, risināt humanitārās krīzes reģionā un atklāt džihādistu kustību patieso dabu;
- I. tā kā ES sankcijas tiek piemērotas pret iedzīvotājiem vērstās represijās tieši iesaistīto 358 personu un 95 vienību aktīviem; tā kā tādēļ, ka Krievija pastāvīgi rada šķēršļus ANO Drošības padomē, starp Turciju un teritorijām, ko nekontrolē Sīrijā pie varas esošais režīms, tiek uzturēta tikai viena robežšķērsošanas vieta, pa kuru tiek piegādāta starptautiskā humānā palīdzība; ; tā kā kopš 2014. gada *Bab al-Hawa* robežšķērsošanas punkts ir ticis izmantots pārrobežu palīdzības piegādei no Turcijas uz Sīriju ar ANO Drošības padomes atļauju; tā kā Krievija ir bieži kavējusi ANO Drošības padomes atļaujas atjaunošanu un galu galā 2023. gada jūlijā noteica veto attiecībā uz atbalsta koridoru, tādēļ *Bab al-Hawa* ir palicis slēgts; tā kā 2023. gada septembrī ANO aģentūru, Sīrijas režīma un *Hay'et Tahrir al-Sham*, kas ir Idlibā dominējošs bruņots grupējums, sarunu rezultātā atsākās palīdzības piegādes caur *Bab al-Hawa*, turklāt vēl uz trim mēnešiem tika saglabāti *Bab al-Salam* un *Al-Rai* robežšķērsošanas punktu atbalsta koridori, ko Sīrijas režīms piekrita atvērt pēc postošas zemestrīces 2023. gada februārī; tā kā nav zināmi nosacījumi, ar kādiem Sīrijas režīms un *Hay'et Tahrir al-Sham* atļāva ANO atsākt palīdzības piegādes cauri trim minētajiem robežšķērsošanas punktiem; tā kā atzīti starptautisko humanitāro tiesību eksperti apšaubā to, vai pārrobežu ANO palīdzībai ir nepieciešama ANO Drošības padomes atļauja;
- J. tā kā vairākas reģiona valstis ir sākušas attiecību normalizēšanas procesu ar Sīrijas režīmu un tā rezultātā Sīrija atkārtoti integrējas Arābu līgā, kā 2023. gada 7. maijā Kairā lēma šīs līgas ārlietu ministri, neraugoties uz Sīrijas iesaisti smagos starptautiskos noziegumos un uz to, ka nav nekādu liecību, ka tās vardarbīgās prakses paņēmieni ir apturēti; tā kā Arābu līgas darba grupu darbība ir apturēta kopš 2023. gada septembra, jo Sīrijas režīms nepildīja savas apņemšanās, kas cita starpā attiecās uz narkotiku tirdzniecības ierobežošanu, bēgļu atgriešanās atvieglošanu, politieslodzīto atbrīvošanu un humānās palīdzības atļaušanu visos apgabalos; tā kā patlaban ir apturētas tikšanās starp Arābu līgu un Sīrijas režīma pārstāvjiem; tā kā nav īstenota nekāda rīcība kopš Parlamenta 2021. gada 11. marta rezolūcijas pieņemšanas par Sīrijas konfliktu — 10 gadi

kopš sacelšanās sākuma¹, lai nodrošinātu, ka aizdomās par kara noziegumiem turētajiem nevar piešķirt patvērumu ES dalībvalstī, it sevišķi, ja citas ES dalībvalstis patvēruma pieteikumu ir jau noraidījušas;

- K. tā kā Eiropas Savienība un tās dalībvalstis kopš 2011. gada ir bijušas lielākās līdzekļu devējas konflikta skartajiem cilvēkiem, piešķirot palīdzību 30 miljardu EUR apmērā; tā kā Eiropas palīdzība, kas apsolīta Briseles konferencē 2023. gada jūnijā, ir 3,8 miljardi EUR no kopējās summas 5,6 miljardu EUR apmērā; tā kā Savienība un dalībvalstis sniedza ārkārtas palīdzību saistībā ar Sīrijā notikušo zemestrīci un 2023. gada 23. februārī Savienība pieņēma lēmumu par pagaidu atbrīvojumu no sankcijām, lai atvieglotu palīdzības sniegšanu cietušajiem; tā kā ANO brīdina, ka 90 % Sīrijas iedzīvotāju dzīvo zem nabadzības sliekšņa, un daudzi sīrieši tagad mēģina izdzīvot apstākļos, kas ir vēl sliktāki par tiem, kādi bija konflikta gados; tā kā Pasaules Pārtikas programma lēš, ka 12,4 miljoni sīriešu, proti, gandrīz 60 % no visiem iedzīvotājiem, cieš no pārtikas trūkuma; tā kā par pašreizējo ļoti sliktu situāciju lielākoties ir atbildīgs Asada režīms;
- L. tā kā režīms pietiekami neapmierina iedzīvotāju pamatvajadzības, valsts ekonomiskā situācija ir ārkārtīgi nestabila un Sīrija ir kļuvusi par narkotiku valsti, vēl vairāk destabilizējot šo reģionu; tā kā humanitāro tiesību aizstāvji un tie, kas sniedz humāno palīdzību, turpina paust bažas par repatriantu un pārvietoto personu drošību un aizsardzību, ņemot vērā apstākļus daudzās valsts teritorijās, un pauž šaubas par Sīrijas režīma pieeju politiskam izlīgumam; tā kā tas kavē Sīrijas sociālo un ekonomikas progresu, kā arī bloķē tās izeju no krīzes;
- M. tā kā saskaņā ar Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra (*EMCDDA*) un Vācijas Federālā kriminālpolicijas biroja (*BKA*) 2023. gada septembra ziņojumu Eiropa ir no Tuvajiem Austrumiem, galvenokārt Sīrijas un Libānas, ievestā un Arābijas pussalai paredzētā *Captagon* (fenetilīns) galvenais pārkraušanas punkts; tā kā valstis reģionā ir aizliegusi importēt augļus un dārzeņus no Libānas, lai mēģinātu sagraut *Captagon* narkotiku kontrabandu; tā kā Eiropa ir kļuvusi gan par *Captagon* galamērķi, gan arī populāru tranzīta centru; tā kā saskaņā ar Eiropas Narkotiku un narkomānijas uzraudzības centra informāciju kopš 2018. gada ir konfiscētas vairāk nekā miljons tabletes un gandrīz divi tūkstoši kilogramu *Captagon*; tā kā 2023. gada aprīlī ES piemēroja sankcijas 25 personām un 8 struktūrām Sīrijā par iesaisti narkotiku kontrabandā;
- N. tā kā Sīrijas režīma izraisītā ūdens avotu un veselības aprūpes sistēmas iznīcināšana un nolaidība noveda pie valsts mēroga holēras epidēmijas uzliesmojuma 2022. gada augustā, kas joprojām turpinās; tā kā Sīrijā un valstīs, kuras uzņēmušas Sīrijas bēgļus, ar spiedienu saskaras publiskā izglītība, jo aptuveni puse Sīrijas skolas vecuma iedzīvotāju (gandrīz 2,4 miljoni skolēnu) nesaņem nekāda veida izglītību, kā rezultātā daudzi bērni cieš no ieilguša konflikta un pārvietošanas psihosociālās ietekmes; tā kā saskaņā ar *UNESCO* datiem tikai aptuveni puse no jauniešiem vecumā no 15 līdz 24 gadiem atbilst minimālajam paredzamajam prasmju līmenim rakstpratībā, rēķināšanā un dzīvesprasmēs;
- O. tā kā Sīrijas režīms ar etnisko tīrīšanu ir īstenojis brutālu kampaņu, lai izmainītu valsts demogrāfisko struktūru; tā kā kristieši Sīrijā veidoja līdz 10 % no Sīrijas iedzīvotāju kopskaita pirms kara, kopumā sasniedzot 2,2 miljonus cilvēku; tā kā kara brutalitāte izraisīja kristiešu masveida izceļošanu, līdz ar to tagad ir palikuši tikai aptuveni 640 000

---

¹ OV C 474, 24.11.2021., 130. lpp.

kristiešu; tā kā papildus Sīrijas režīmam valstī dzīvojošos kristiešus ir vajājuši ISIS un citi islāmistu kaujinieki; tā kā Asada režīms ir mēģinājis radīt kristiešu sekulāra sarga tēlu Sīrijā, taču saskaņā ar ziņojumiem šis režīms ir ar nolūku iznīcinājis baznīcas un aizturējis vismaz simtiem kristiešu iedzīvotāju; tā kā režīms ar Krievijas Federācijas aktīvu atbalstu aplenca un pilnībā iznīcināja Aleppo — lielāko kristiešu apdzīvoto pilsētu valstī; tā kā šī valsts ierindojās 12. vietā starp pasaules valstīm, kurās kristiešiem ir vissarežģītākā dzīve;

- P. tā kā saskaņā ar ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos biroja (*UNHCR*) datiem lielākā daļa Sīrijas bēgļu vēlētos atgriezties Sīrijā, bet viņiem ir pamatotas bažas par drošību; tā kā tas nozīmē, ka pašreizējā situācijā pārmitināšana un papildu pasākumi ir visreālākais ilgspējīgais risinājums Sīrijas bēgļiem; tā kā ANO Neatkarīgā starptautiskā izmeklēšanas komisija Sīrijas Arābu Republikas jautājumā savā jaunākajā 2023. gada septembra ziņojumā secināja, ka nedrošība valda ne tikai frontes līnijās, tādēļ Sīrijas bēgļu droša atgriešanās ir neiespējama, un ka ir dokumentējusi konkrētus gadījumus, kuros no kaimiņvalstīm atgriezušies Sīrijas bēgļi saskārās ar sliktu izturēšanos no Sīrijas drošības spēku puses,
1. sniedz Padomei, Komisijai un Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos šādus ieteikumus saistībā ar politiku attiecībā uz Sīriju:

Politiskais process

- a) atgādināt par Savienības stingro atbalstu Sīrijas centieniem virzībā uz demokrātiju, kas valstī joprojām pastāv, neraugoties uz to, ka režīms kopš miermīlīgajiem protestiem 2011. gadā ir veicis absolūtas represijas, kas notikušas ar Irānas un Krievijas sniegtu izšķirīgu militāro un finansiālo palīdzību Asada klana varas atbalstam; nosodīt to, ka režīms ir piešķīris līgumus, kas ļauj Krievijai un Irānai piekļūt valsts resursiem uz Sīrijas tautas rēķina;
- b) uzsvērt režīma īpašo atbildību, neslēpjot *ISIS* un citu bruņotu un teroristisku grupējumu būtisko nozīmi, par pusmiljona civiliedzīvotāju nāvi, valsts iznīcināšanu, iedzīvotāju vairākuma pārvietošanu, vismaz 112 713 cilvēku spīdzināšanu un piespiedu pazušanu¹ masveida patvaļīgas aizturēšanas sistēmā, ķīmisko ieroču izmantošanu pret civiliedzīvotājiem un jebkādas demokrātiskas un miermīlīgas opozīcijas sistemātisku apspiešanu;
- c) iebilst pret jebkādu attiecību normalizēšanu ar Asada režīmu, ja vien netiek veikti nopietni un pārbaudāmi pasākumi ANO Drošības padomes Rezolūcijas 2254(2015) īstenošanas nolūkā, tostarp politeslodzīto atbrīvošana, cietušo ģimeņu informēšana par pazudušo personu un piespiedu pazušanas upuru likteni un jebkādu pret humānās palīdzības piegādi vērstu uzbrukumu un šķēršļu pārtraukšana; aicināt ES dalībvalstis atturēties no pasākumiem, kas novājina vai iedragā ES kopējo nostāju attiecībā uz Sīriju; atzinīgi vērtēt to, ka ASV Pārstāvju palāta ir pieņēmusi likumu pret Asada režīma normalizāciju, un mudināt ASV Senātu turpināt likumdošanas procesu, lai to pieņemtu; uzsvērt, ka, neraugoties uz dažu arābu valstu suverēno lēmumu uzņemt

---

¹ Sīrijas Cilvēktiesību tīkls, [12th Annual Report on Enforced Disappearance in Syria on the International Day of the Disappeared: Enforced Disappearance is an Ongoing Crime in Syria](#), 2023. gada 30. augusts.

Sīriju atpakaļ Arābu līgā, Sīrijas režīms nesniedz nekādas norādes, ka vēlas apkarot narkotiku tirdzniecību, kuras izcelsme vieta ir Sīrija, bet kura skar visu reģionu; nosodīt *Assad* ģimeni un tās sabiedrotos, tostarp *Hezbollah*, saistībā ar tirgu *Captagon* narkotikām, kuru tirdzniecība tiek lēsta 57 miljardu USD apmērā; norādīt, ka *Bashar Al-Assad* brālis *Maher Al-Assad* komandē armijas vienību, kas ir atbildīga par šo narkotiku ražošanas veicināšanu; atbalstīt ES koordinētu drošības reakciju, lai nepieļautu, ka ES izmanto kā Sīrijā un Libānā ražotā *Captagon* pārkraušanas zonu;

- d) uzsvērt, ka par šausmīgo ekonomisko situāciju ir atbildīgas režīma īstenotās represijas, nolaidība un korupcija; atgādināt, ka ES sankcijas ir vērstas tikai pret personām un organizācijām, kas ir iesaistītas represijās; risināt jautājumu par pārmērīgu finansiālo atbilstību, kas var liegt atbalsta grupām pārskaitīt līdzekļus uz valsti un vadīt programmas vai maksāt vietējiem darbiniekiem un piegādātājiem, pat ja darījumi ir paredzēti, lai atbalstītu darbības, kuras atbrīvotas no sankcijām; tomēr uzsvērt, ka ES ierobežojošiem pasākumiem ir jāturpina būt mērķtiecīgiem, jāturpina nodrošināt izņēmumus humānajai palīdzībai un jāpiešķir prioritāte palīdzības piegādei vietējā līmenī;
- e) ātri piešķirt uzticamām starptautiskām humānās palīdzības organizācijām konsekvēntus, plašus un skaidrus izņēmumus; cik vien iespējams saskaņot to, kā dalībvalstis interpretē regulu par ierobežojošiem pasākumiem saistībā ar situāciju Sīrijā, un piemērot tai ANO Drošības padomes Rezolūciju 2664(2022) par humāno palīdzību;
- f) atzinīgi vērtēt drosmi, ko Souveida un Derā pilsētās izrādījuši protestētāji, kuri kopš 2023. gada augusta atkal miermīlīgi vērsušies pret *Assad* režīmu; konsultēties un sniegt ilgtermiņa, elastīgu un pamatatbalstu Sīrijas pilsoniskās sabiedrības tīkliem Eiropā un Sīrijā, kuriem ir kopīga demokrātiskās vērtības un kuri cenšas aizsargāt cilvēktiesību aizstāvjus un aktīvistus reģionā; stingri nosodīt visu veidu diskrimināciju reliģijas dēļ un uzstāt, lai visi ievēro etnisko un reliģisko grupu un minoritāšu, arī kristiešu, drūžu, kurdu, alavītu un visu pārējo minoritāšu, tiesības Sīrijā; stingri nosodīt antisemitisku propagandu un Izraēlas tiesību pastāvēt noliegšanu, kas ir *Bashar Al-Assad* ģimenes vispārējās vēsts galvenā iezīme; nodrošināt, lai izglītības un mācību materiāli atbilst šiem principiem; aicināt nodrošināt, lai visas pārvietotās personas varētu turpināt dzīvot vai atgriezties savā vēsturiskajā un tradicionālajā dzimtenē ar cieņu, līdztiesību un drošību un spēt brīvi piekopt savu reliģiju un ticību, nesaskaroties ar nekādiem spaidiem, vardarbību vai diskrimināciju; atbalstīt starpreliģiju dialogu;

Drošība

- g) paust nožēlu par to, ka Sīrijas teritorijā joprojām atrodas simtiem Irānas, Turcijas un Krievijas bāzu un Irānas un Krievijas kaujinieku grupējumu; paust bažas par to, ka valsti savtīgos nolūkos ekonomiski izmanto ārvalstu varas; nosodīt Turcijas spēku uzbrukumus Sīrijas ziemeļos un Sīrijas teritoriju okupāciju, kā arī Sīrijas valdības un Krievijas atjaunoto brutālo militāro kampaņu Sīrijas ziemeļrietumos, kas vērsta arī uz civilajiem mērķiem; paust dziļas bažas par radikālās islāmistu opozīcijas turpināšanos Idlibas provincē; atbalstīt to, ka tiek saglabāta starptautiskā koalīcija pret *ISIS*, kas, neraugoties uz ievērojamām sakāvēm, joprojām aktīvi darbojas Sīrijā; aicināt īstenot mērķtiecīgus starptautiskos centienus, lai turpinātu cīnīties pret organizāciju *ISIS* Sīrijā līdz tās pilnīgai iznīcināšanai; atgādināt, ka Turcijas

vienpusējā militārā rīcība ir starptautisko tiesību smags pārkāpums un ir iedragājusi visa reģiona stabilitāti un drošību; likvidēt džihādistu tīklus, kas rīko kampaņas Sīrijā un Irākā, un izsekot un saukt pie atbildības to biedrus, kuri komandēja vairāk nekā piecus tūkstošus ārvalstu kaujinieku, ko tie bija radikalizējuši, savervējuši un atveduši no Eiropas; turpināt atbalstīt globālo koalīciju cīņai pret *ISIS* ar politiskajiem, finanšu, operatīvajiem un loģistikas līdzekļiem;

- h) uzsvērt Sīrijas demokrātisko spēku nozīmi cīņā pret *ISIS* Sīrijas ziemeļaustrumos;
- i) mudināt dalībvalstis turpināt to valstspiederīgo repatriāciju, kuri atrodas džihādistu cietumnieku nometnēs *Al-Hol* un *Roj*, un taisnīgās tiesās tiesāt viņus par jebkādiem izdarītajiem noziegumiem; paust ļoti lielas bažas par arvien sliktāko humāno, sanitāro un drošības situāciju nometnēs Sīrijas ziemeļaustrumos, īpaši *Al-Hol* un *Roj* nometnēs, kas turpina sekmēt radikalizāciju; aicināt dalībvalstis repatriēt visus Eiropas bērnus, sniedzot viņiem pilnīgu atbalstu un reintegrāciju; aicināt dalībvalstis visās divpusējās attiecībās un starptautiskās struktūrās veicināt visu trešo valstu valstspiederīgo bērnu repatriāciju, pilnībā ievērojot starptautiskās tiesības;
- j) pastiprināt centienus apkarot Krievijas un Irānas dezinformāciju par Sīriju, jo īpaši arābu valodā; veikt nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tiešsaistes platformas būtiski palielina cīņu pret dezinformāciju šajā reģionā, it sevišķi rekrutējot arābu valodā runājušas personas, lai moderētu tiešsaistes saturu;
- k) nosodīt Sīrijas spēku raķešu palaišanu no Sīrijas teritorijas Izraēlas virzienā un Izraēlas okupētajos Golānas augstienēs, kā arī neapbruņota drona nosūtīšanu uz Izraēlas ziemeļiem; nosodīt to, ka *Hezbollah* ir vairākkārt un veiksmīgi mēģinājuši saņemt Irānas ieročus caur Sīrijas teritoriju; nosodīt Asada režīma iecietīgo attieksmi pret tīklu "Al Qaeda" un citām teroristu organizācijām, it sevišķi saistībā ar sekmēšanas centieniem Irākas konfliktā, jo tas ir palīdzējis tīklam "Al Qaeda", *ISIS* un saistītajiem teroristu tīkliem augt Sīrijā;
- l) norādīt, ka Izraēlas militārie spēki turpina veikt gaisa triecienus un cita veida uzbrukumus Sīrijas teritorijai, īstenojot īstenojot paš aizsardzības aktus;
- m) nodrošināt, ka ar Sīriju saistītās ES rezolūcijas, ziņojumi un lēmumi tiek tulkoti arābu valodā;

Nesodāmības apkarošana

- n) uzsvērt, ka cīņa pret nesodāmību Sīrijā ir priekšnoteikums jebkādi turpmākai pašreizējās krīzes atrisināšanai, kā arī Eiropas un starptautiskās sabiedrības morāls un politisks pienākums; atzinīgi vērtēt Francijas un Vācijas kopējās izmeklēšanas grupas panākto progresu attiecībā uz *César* ziņojumā identificēto 11 000 spīdzināšanas upuru mirstīgajām atliekām un Sīrijas atstādināšanu no Starptautiskās Ķīmisko ieroču aizlieguma organizācijas; atzinīgi vērtēt Francijas tiesu 2023. gada novembrī izdoto starptautisko aresta orderi pret *Bashar Al-Assad*, viņa brāli *Maher Al-Assad* un diviem ģenerāļiem par noziegumiem pret cilvēci saistībā ar ķīmisko ieroču uzbrukumus pret civiliedzīvotājiem; atzinīgi vērtēt Starptautiskās Tiesas rīkojumu, ar ko Sīrijai tiek uzdots veikt visus tās spēkos esošos pasākumus, lai novērstu spīdzināšanas aktus un citus pārkāpumus pēc tam, kad Nīderlande un Kanāda iesniedza lietu par to, ka Sīrija pārkāpj starptautisko Konvenciju pret spīdzināšanu;

atzinīgi vērtēt arī Vācijā, Francijā un Zviedrijā panākto progresu Sīrijas noziedznieku saukšanā pie atbildības, piemēram, Koblenčas un Frankfurtes kriminālprocesos; mudināt visas ES dalībvalstis īstenot universālu jurisdikciju, ja tas ir piemērojams attiecīgajai konstitucionālajai kārtībai; atbalstīt mēģinājumus saukt pie atbildības Sīrijas režīma vadītājus; aicināt apvienot tiesu un policijas iestāžu speciālās zināšanas un interpretācijas, kā arī katrā dalībvalstī iecelt valsts prokuroru jautājumā par noziegumiem pret cilvēci; aicināt ES dalībvalstis tiesībsardzības un prokuratūras dienestos izveidot specializētas kara noziegumu nodaļas, ja tādu vēl nav, un nodrošināt, ka tām ir pietiekami resursi; atzinīgi vērtēt Sīrijas paramilitāro līderu, kuri ir saistīti ar Asada režīmu Vācijā, Nīderlandē un Beļģijā, apcietināšanu un ieslodzītāšanu 2023. gada decembrī, 2024. gada janvārī un 2024. gada februārī par noziegumiem pret cilvēci, kara noziegumiem un spīdzināšanu; mudināt dalībvalstis īpašu uzmanību pievērst Sīrijas izlūkdiensētu darbībām un to ietekmei uz Sīrijas diasporu, ietverot liecinieku aizsardzību, un nepieļaut šādas darbības un ietekmi; aicināt piešķirt Eiropas stipendijas īpaši tiem sīriešiem, kuri meklē juridiskās izglītības iespējas cīņā pret nesodāmību;

- o) mudināt visas dalībvalstis automātiski apmainīties ar informāciju par kara noziedzniekiem, kuru patvēruma pieteikums ir noraidīts saskaņā ar Konvencijas par bēgļa statusu 1. panta F punktu; aicināt dalībvalstis izveidot Eiropas fondu starptautisko tiesību smagos pārkāpumos cietušajiem Sīrijā, ietverot spīdzināšanas upurus, savās jurisdikcijās apzinot esošos līdzekļus, kuri saistīti ar starptautisko tiesību pārkāpumiem Sīrijā, piemēram, kompensācijas izmaksāšanas spriedumus, finansiālas sankcijas un naudas sodus, konfiskācijas rīkojumus, iesaldētos līdzekļus, kas saistīti ar Sīrijas režīma nelikumīgi iegūtu īpašumu, un citus ieņēmumus; aicināt izstrādāt tiesisko regulējumu, kas ļautu šādus līdzekļus nodot cietušo ģimenēm, ietverot spīdzināšanas upurus; atgādināt, ka šādi fondi ir rūpīgi jāizstrādā sadarbībā ar cietušo ģimenēm; atzīt pastāvīgos draudus, ko rada *Assad* režīma un *ISIS* īstenošana Sīrijas izlaupītas mākslas un kultūras priekšmetu nelikumīga tirdzniecība; mudināt stiprināt ES rīcības plānu pret kultūras priekšmetu kontrabandu kopā ar trešās valsts sadarbību, lai nodrošinātu kultūras priekšmetu aizsardzību, izņemšanu no melnā tirgus un atgriešanu izcelsmes valstīs, ja apstākļi to atļauj; atzinīgi vērtēt to, ka ir pieņemta ANO Ģenerālās asamblejas 2023. gada 29. jūnija rezolūcija, ar ko izveido iestādi bezvēsts pazudušām personām Sīrijā, un starptautiskā, neatkarīgā un objektīvā mehānisma pastāvīgo finansēšanu, lai atbalstītu vissmagāko noziegumu izmeklēšanu, kas Sīrijā pastrādāti kopš 2011. gada; mudināt ES un tās dalībvalstis paplašināt to personu sarakstu, uz kurām attiecas mērķtiecīgas sankcijas atbilstoši ES globālajam cilvēktiesību sankciju režīmam (tā sauktais Magnitska likums), tostarp pret tiem civilajiem un militārajiem komandieriem, kuri var būt bijuši atbildīgi par komandu došanu vai kuru iesaistīšanās kara noziegumos, noziegumos pret cilvēci un citos nopietnos pārkāpumos, kas izdarīti Sīrijas ziemeļrietumos, ir ticami apstiprinājusies;
- p) atzinīgi vērtē Padomes 2024. gada 22. janvāra lēmumu ES sankciju sarakstā iekļaut sešus uzņēmējus, kas ir tuvi Assad ģimenei, un piecus uzņēmumus par viņu iesaistīšanos Sīrijas režīma algotņu pārvietošanā, ieroču tirdzniecībā, narkotiku tirdzniecībā vai nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanā, lai atbalstītu Sīrijas režīmu;

Humānā palīdzība un bēgļi

- q) mudināt starptautisko sabiedrību 2024. gada Briseles konferencē steidzami palielināt

humāno palīdzību 15,3 miljoniem sīriešu, kuri no tās ir atkarīgi katru dienu; paust visdziļākās bažas par ANO Pasaules pārtikas programmas pieņemto lēmumu apturēt tās pārtikas palīdzību no 2024. gada janvāra finansējuma trūkuma dēļ, kas līdz tam laikam bija ik dienas devis labumu 3,2 miljoniem cilvēku Sīrijā; uzstāt uz piekļuvi tīram ūdenim, ietverot dzeramo ūdeni, ūdeni higiēnas vajadzībām un ūdeni lauksaimniecības vajadzībām, formālai izglītībai, arī meitenēm un sievietēm, energoapgādei, cenas ziņā pieejamām degvielām, izglītībai un ilgtermiņa budžeta atbalstam, kas pielāgots sieviešu vajadzībām; koncentrēt uzmanību sevišķi uz humāno palīdzību tīram ūdenim, cenas ziņā pieejamai enerģijai, apkurei, veselības aprūpei un veselības aprūpes produktiem; aicināt Komisiju un dalībvalstis pastiprināt centienus, lai atbalstītu vietējās pilsoniskās sabiedrības un bēgļu vadītu organizāciju darbu; uzsvērt, ka palīdzības aģentūrām ir svarīgi nostiprināt pārskatatbildību palīdzības saņēmējiem un rīkoties, reaģējot uz viņu atgriezenisko saiti un vajadzībām atbilstīgi principam par pārskatatbildību skarto iedzīvotāju priekšā; atgādināt, ka Savienība šajā ziņā ir lielākā līdzekļu devēja; atzinīgi vērtēt Libānas, Jordānijas, Turcijas un Irākas pastāvīgos centienus sarežģītos ekonomiskos apstākļos izmitināt sešus miljonus bēgļu; atgādināt šīm valstīm par to pienākumu šajā sakarā ievērot starptautiskās tiesības; atkārtoti uzsvērt nepieciešamību garantēt bēgļu statusu, jo īpaši galvenajās uzņēmējvalstīs Turcijā, Libānā, Jordānijā un Irākā, un atturēties no jebkādas minoritāšu diskriminācijas; atzīt Sīrijas milzīgo kultūras mantojumu kā daļu no pasaules kultūras mantojuma un risinājuma avotu dažām no valsts problēmām; atzīt aramiešu valodu par apdraudētu minoritāšu valodu, jo tajā runā tikai aptuveni 100 000 cilvēku Sīrijā, savukārt Eiropā šis skaits ir 500 000;

- r) stingri nosodīt neskaitāmos veto, ko Krievija noteikusi pret palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem Sīrijas ziemeļos, proti, pret Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes Rezolūcijas 2672 (2023. gads) atjaunošanu, neļaujot pagarināt humānās palīdzības piekļuvi caur *Bab al-Hawa*; atkārtoti nosodīt tās mēģinājumus iedragāt organizācijas "Baltās ķiveres" (Sīrijas civiliedzīvotāju aizsardzība) tēlu; uzsvērt, ka Baltajām ķiverēm ir nozīmīga loma Sīrijas civiliedzīvotāju glābšanā; paust atzinību par žurnālistu, blogeru un gan personu, gan organizāciju, piemēram, organizācijas "Baltās ķiveres", darbu, jo tie, neraugoties uz režīma brutalitāti, turpina veikt savus darbu valstī, informējot starptautisko kopienu, atbalstot cietušos uz vietas un saglabājot fokusu uz valsts nākotni; atzīmēt valdības lēmumu piešķirt turpmāku piekļuvi ANO humānās palīdzības aģentūrām un partneriem caur *Bab al-Hawa* koridoru līdz 2024. gada 13. jūlijam; paust nožēlu par to, ka nav pieņemts lēmums pagarināt piekļuvi caur *Bab al-Salam* un *al-Rai*, kas iepriekš bija pagarināts līdz 2024. gada 13. februārim; atgādināt visām atbildīgajām pusēm par absolūto nepieciešamību turpināt nodrošināt šādu piekļuvi; mudināt Komisiju un dalībvalstis paralēli stingrām diplomātiskajām darbībām ANO Drošības padomes līmenī panākt *Bab al-Hawa*, *Bab al-Salam* un *al-Rai* robežšķērsošanas punktu turpmāku darbību uz vismaz 12 mēnešiem; izskatīt iespēju nosūtīt resursus arī caur nesen izveidoto "Palīdzības fondu Sīrijas ziemeļiem" (AFNS); nosodīt Sīrijas režīma sistemātiskos mēģinājumus novirzīt starptautisko humāno palīdzību un nodot to kaujiniekiem, un manipulēt ar valūtas maiņas kursiem, lai piesavinātos lielāko daļu palīdzības, kas adresēta tā kontrolē esošajām teritorijām;
- s) atgādināt, ka Sīriju nevar pilnībā vai daļēji uzskatīt par drošu valsti, uz kuru var nosūtīt atpakaļ Sīrijas valstspiederīgos, kas uz Eiropu un citām pasaules vietām ir devušies, bēgot un meklējot patvērumu no režīma noziegumiem, un kam draud spīdzināšana un piespiedu pazušana, ja viņi atgrieztos Sīrijā; atkārtoti norādīt tādām

uzņēmējvalstīm kā Turcija, Libāna, Jordānija, Irāka un Ēģipte, ka Sīrija nav droša valsts ne pilnībā, ne daļēji un ka tādēļ Sīrijas valstspiederīgie nevar droši atgriezties; uzsvērt, ka visiem atgriešanās gadījumiem ir jābūt brīvprātīgiem un jānotiek cieņpilni; uzsvērt, ka daži sīrieši ir aizbēguši no Sīrijā esošām teroristu organizācijām, piemēram, *ISIS*; uzsvērt, ka Sīrijā ir teritorijas, kurās joprojām darbojas vardarbīgi džihādistu grupējumi un kaujinieku grupējumi; uzsvērt Sīrijas konflikta ietekmi uz 438 000 palestīniešu bēgļiem, kas saskaņā ar aplēsēm atrodas valstī un kas savu pamatvajadzību nodrošināšanā galvenokārt ir atkarīgi no ANO Palīdzības un darba aģentūras Palestīnas bēgļiem Tuvajos Austrumos (*UNRWA*); paust bažas par aģentūras finansiālo stāvokli un aicināt palestīniešu bēgļus labāk iekļaut ES humanitārajos plānos Sīrijai;

o

o o

2. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai, Komisijas priekšsēdētājas vietniekam / Savienības Augstajam pārstāvim ārlietās un drošības politikas jautājumos un to pārtulkot arābu valodā un publiskot.